

HADU FÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

PHILLOSOPHUSOK KÖZTÖMÖSE

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 10

Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48

A népszövetségi tanács kitért a magyar-oláh agrárviták megoldása elől s ezzel alapjában ingatta meg a nemzetközi biráskodás elvét

A péntek délutáni határozat hangosan hirdeti a genfi fórum képmutatását és tehetetlenségét — Gróf Apponyi Albert hasztalan küzdött az ellenséges államok jogtalan és méltatlan állásfoglalása ellen

A tanács elfogadta a szentgotthárdi ügyben a bizottság jelentését

Genf, június 8. A népszövetségi tanács délutáni ülése négy órakor kezdődött és hét órakor ért véget. A gyűlés megnyitása után Chamberlain angol külügyminiszter ismertette a magyar és oláh kormány választását a népszövetségi tanács márciusi határozatára vonatkozóan és mint előadó hosszasan ismertette a magyar-oláh agrárviták történetét. Végül a következő javaslatot terjesztette elő:

CHAMBERLAIN JAVASLATA

A tanács mélyen sajnálja, hogy a két fél mindeztideig nem tudott egyezsége jutni azokon az alapon, amelyeket a tanács nekik ajánlott, anélkül, hogy kizárni kívánna bármilyen barátságos egyezséget. Fenntartja azt a véleményét, hogy ezt a vitát be kellene fejezni azon az alapon, amelyet a tanács a két félnek elfogadásra ajánlott és fenntartja az 1927 szeptember, 1928 március 9-én hozott határozatait. Felhívja Magyarországot és Románia kormányait, hogy ezt a hosszú vitát kölcsönös engedményekkel fejezzék be.

APPONYI ELUTASITJA A JAVASLATOT

Titulescu a Chamberlain javaslatába foglalt határozatot elfogadta. Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy ő

nem fogadhatja el az angol külügyminiszter által előterjesztett rezolúciót, mert az a kérdést nem oldja meg.

Az angol külügyminiszter azt mondta, hogy a magyar kormány ellenállt az 1927. évi szeptemberi, Románia pedig az 1928. évi márciusi tanács határozatnak és így ezt a határozatot egyik félre sem lehet akaratára ellenére rákényszeríteni. Apponyi Albert gróf Chamberlainnek ez az álláspontjával polemizálva, kifejtette, hogy itt arról van szó, kötelessége-e a tanácsnak a döntőbírói kérdés megővni és működését biztosítani, vagy pedig csak diszkrecionális joga-e. Semmi nyoma sincsen a békeszerződésben annak, hogy diszkrecionális joga volna, s a döntőbírói kérdéssel úgy bánhat, ahogy az neki tetszik.

Gróf Apponyi Albert a tanácsot az elé a kérdés elé állította, döntőbírói afelett, hogy a trianoni szerződéssel reá ruházott kötelességét új oláh döntőbíró megnevezésével teljesíteni akarja-e, vagy sem.

A tanács vonakodása a nemzetek szövetségének egyik alappillérét, a nemzetközi döntőbíráskodást rázkódtatná meg. Vo-

nakodás esetén Magyarország a nemzetek szövetsége közgyűléséhez fordul, hogy a problémát a világ nyilvánossága előtt vitassák meg.

Apponyi Albert gróf kijelentette még, hogy az utóbbi másfél év alatt folyt tárgyalások után úgy látja, hogy a megegyezés minden lehetőségét kimerítette, ennélfogva tehát **csak a trianoni szerződés lehet mértékadó.**

Magyarország kénytelen teljesíteni az erkölcsi és anyagi tekintetben rá oly súlyosan nehezedő trianoni szerződést és ezért a maga részéről ragaszkodni kell a trianoni szerződés teljesítéséhez akkor is, ha abból esetleg valamely kedvezmény járul reánk.

Nem zárkozik el a barátságos megegyezés elől, ha a tanács megmutatja az idevezető utat. Tiltakozik azonban az ellen, hogy a tanács ezt az ügyet úgy fejezze be, hogy egyszerűen kijelentse: a magyar-oláh agrárvitát végleges befejezése a két félre tartozik.

A TANÁCS ELFOGADJA CHAMBERLAIN ELŐTERJESZTÉSÉT

Titulescu rövid beszéde után Chamberlain hangsúlyozza, hogy nem óhajt részletekbe belemenni, az ügyről már eleget beszéltek. A tanács már két egyezségi javaslatot tett, amelyeket Magyarország és Románia nem fogadtak el, hanem megmaradtak régi álláspontjukon. Nem látja be, hogy

miért ne maradjon meg a tanács is a maga álláspontján.

A francia delegátus Paul Boncourt bejelentette, hogy mindenben támogatja az angol külügyminiszter álláspontját. Az elnök ezután szavazásra tette fel a javaslatot.

Apponyi Albert tartózkodik a szavazástól.

A tanács valamennyi tagja elfogadta a határozatot.

TITULESCU IS „JAVASOL”

A határozat kihirdetése után Titulescu váratlanul szót kért és a következő javaslatot tette:

Ajánlja, hogy döntőbíróknak a tanácsnak azt a tagját bízzák meg, aki legtöbbet foglalkozott a magyar-oláh agrárvitával. (Titulescu itt Chamberlainra célozott.) Másodszor ez a döntőbíró állapítsa meg, hogy az egyes esetekben jogi elkobzásról van-e szó vagy sem. Amennyiben megállapítaná, hogy liquidációról van szó, Románia hajlandó fizetni. Harmadszor a peres eljárásra vonatkozó mindenféle okmányt a döntőbíró elé kell terjeszteni. Az utolsó okmány betérjesz-

tésétől számított hat hónapon belül véleményt kell mondani az egyes esetekben. Ajánlotta, hogy ennek a munkának az elvégzése céljából a döntőbíró még két embert vegyen maga mellé. Negyedszer az esetleg megállapítható

kártérítés összegét a magyar kincstár fizesse

abból a jóvátételből, amit annakidején majd Romániának tartozik leróni. Titulescu a javaslathoz hozzáfűzi, hogy ez csak ajánlat és abban az esetben lépne életbe, ha Magyarország ezt elfogadná.

Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy hivatalos választ nem adhat, mert erre nézve nincs felhatalmazása, de ha Titulescu jónak látta a javaslatát itt felolvasni, neki is rá kell mutatni azokra a nehézségekre, me-

A Népszövetség tanácsa lezárta a szentgotthárdi ügyet

Genf, június 8. A népszövetség tanácsa csütörtökön döntött a szentgotthárdi ügyben. A tanács tagjai titkos ülésen két határozati javaslatban állapodtak meg, melynek első pontjában

tudomásul veszik a hármass bizottság jelentését

s megköszönik munkáját. A második pontban a tanács sajnálkozását fejezi ki, hogy a magyar kormány az említett incidenst csak a vasúti és vámszabályzatok szempontjából vette tekintetbe anélkül, hogy szükségesnek tartotta volna foglalkozni a szállítmány végleges rendeltetési helyével, holott az hamis deklarációval érkezett Magyarország területére. Sajnálkozással állapítja meg, hogy a végleges rendeltetési helyet nem lehetett megállapítani, de az ügy súlyosságáról meg van győződve s nagy érdek fűződik ahoz, hogy hasonló esetek meg ne ismétlődjenek.

Megemlékezik továbbá arról, hogy a tanács minden tagjának megvan a joga, hogy a tanácsot rendkívüli ülésre összehívja és hogy a tanácsnak megvan a joga, hogy azonnal vizsgálatot rendeljen el ama szabályok értelmében, amelyek fennállanak az vizsgálati jogra vonatkozóan és amely szabályokat a tanács érintetlenül fentartotta.

Végül megragadja az alkalmat, hogy rámutasson arra, hogy milyen érdek fűződnék

a kölcsönös bizalom kifejtéséhez az államok között

és a béke megszilárdításához azáltal, ha gyorsan ratifikálnák azt az intézményt, amelyet az államok a Népszövetség égisze alatt kötöttek

lyek e javaslatban már az első pillanatban szemébe tűnnek. A moratórium kifejezése Románia részéről helytelen,

Magyarország jelenleg nincs moratórium állapotában,

mert ma is fizet jóvátételt. Titulescu ajánlatának második pontjában meg akarja kötni a bíró szabad ítélkezési jogát. Hangsúlyozza, hogy az ilyen bíró nem méltó a bírói névre. Apponyi nem hiszi, hogy a javaslatnak ezt a pontját bárki is elfogadná. A magyar kormány nem adhatja fel előre azokat a jogokat, amelyeket részére a jóvátételi bizottság biztosított, amelyek számára a jövőben még megnyilhatnak. Különben is képtelenség, hogy a magyar kincstár fizessen kamatot évek során keresztül egy oláh tartozásért. Biztosítja a tanácsot, hogy a magyar kormány a legnagyobb jóindulattal fogja megvizsgálni az oláh kormány javaslatát, azonban

fenntartja a magyar kormány eddig elfoglalt jogi álláspontját.

Az elnök kijelentette, hogy az ügyet befejezettnek tekinti a tanács előtt. Az az eszmecsere, amely Titulescu és Apponyi Albert között lefolyt, már nem tartozik a tanács ügykörébe.

a fegyverszállítások hathatós ellenőrzésére vonatkozóan.

A másik határozati javaslat, melyet a hármass bizottság terjesztett elő, a következő:

A tanács úgy véli, hogy ha egy kérdés vizsgálat alá kerül, igen kívánatos, hogy az érdekelt kormányok minden lépést, amelyet szükségesnek vagy hasznosnak ítélnék meg, megtegyenek abból a célból, hogy területeiken mindent megakadályozzanak, ami alkalmas volna arra, hogy megghiúsítsa az illető kérdés kivizsgálását és ellenőrzését a tanács előtt.

A két javaslat előterjesztése után Beetlaerts felszólította Tanczos Gábor tábornokot, továbbá Fotics jugoszláv delegátust és Veverkát, Csehország képviselőjét, hogy foglaljanak helyet a tanács asztalánál.

A KISANTANT GYANUSITÁSA ÉS RÁGALMAI

Elsőnek a cseh delegátus beszélt. Felolvasott egy deklarációt s ebben a hármass bizottság munkájával elégedetlenkedik.

Fejtegetéseiből általában az a gyanu hangzott ki, hogy a szakértők nem fektettek elég súlyt eljárásukra és vizsgálatuk nem volt elég alapos. A jelentést első lépésnek tekinti és ama reményének ad kifejezést, hogy a Népszövetség tanácsa a jövőben alaposabban fog eljárni, mert különben hasonló esetben egy állam sem fordulhatna hozzá.

Jugoszlávia képviselője szintén azt próbálta bizonyítani, hogy a jelentés technikai hiányokban szenved. Annak a reményének ad kifejezést, hogy egy esetleg előforduló

hasonló esetben komolyabban és több eredménnyel fognak a kérdéses foglalkozni.

Antoniade, Románia képviselője, csatlakozott kisántantbeli társainak véleményéhez. Megállapítja, hogy a tényállást nem derítették fel. Beszédéből ki lehetett érezni, hogy a jelentésre rá akarja bizonyítani, hogy könnyelmű és hevenyszett.

Ezután Tanczos Gábor tábornok, magyar delegátus kapott szót. Tanczos kijelentette, hogy arra, amit az előtte felszólalók elmondottak, nincs megjegyzése, mert ha átvesszük a jelentést és annak mellékleteit, minden kételyükre kimerítő választ fognak abban találni.

Ezután Paul-Boncour, Franciaország delegátusa beszélt. Megállapította, hogy az egész ügyben fennáll a bizonytalanság. Támadta a bizottságot is. Beelaerts, Chamberlain és Schubert viszont megvédelmezték a hármas bizottságot, amely hiánytalanul, pontosan látta el munkáját. Ezután szavazásra került a sor.

A tanács mind a két határozatot egyhanguan megszavazta.

A szavazás előtt Tanczos tábornok kijelentette, hogy nem csatlakozik a szavazókhoz, tehát nem szavazza meg a két határozatot, de erre nincs is szükség, mert ő nem tagja a tanácsnak. A tanács ezt helyeslően tudomásul vette.

Korinthusban ismét földrengés volt

Budapest, június 8. Athénből jelentik: Korinthusban 6 mp-ig tartó erős földrengést észleltek. Egy ember súlyosan megsebesült. Nagyobb anyagi kár nem történt.

Segítséget kér az Itália

Budapest, június 8. Római jelentés szerint a Citta di Milano egész nap ismételte az Itáliának szóló hívásokat. Jelzéseket hallottak, de igen gyengén. Kingsbaytól északra egy rövid hullám adó-vevő állomást rendeztek be. Remélik, hogy ennek segítségével hamarabb tudnak érintkezést találni az Itáliával. Hír szer-

int egy pensylvániai állomás szikratáviratot fogott fel, amelynek a szövege a következő:

Jöjjetek támogatásunkra. Pozitív északi szélesség 84 fok 15 perc, 10 mp., keleti hosszúság 15 fok 20 perc, 40 mp. Nagy hideg van, szörnyű bajban vagyunk. Noble.

A Köntösgáton 60 kat. holdnyi területet elöntött az iszapos víz

A tanács sürgősen intézkedett a víz lecsapolására — Még ebben az évben kitisztíttatják a Tóció medrét

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács ülésén vitéz Szarukán Kálmán, az új városgazda bejelentette a tanácsnak, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által rendezendő országos lovasnapok megtartására kijelölt terület a Köntösgáton teljesen víz alatt áll. A mintegy hatvan kat. holdas részen félméter magasságban áll a víz. Jelentésében rámutatott arra, hogy ennek az oka az lehet, hogy özv. Bleyer Mórné, a régi tejsház és az ottani gazdaság bérelője a Kishegyesi-ut mentén húzódó s a Tócióbe vezető kanálist eltömtette. Emiatt a víz kiöntött, annyira, hogy az ottani legelőn hasig jár a jószág a vízben.

A tanács rögtön intézkedett, hogy az elöntött területet vízmentessé tegyék, mégpedig a legsürgősebben,

hogy az országos lovasnapokat, adisztes felvonulást ott meg leessen tartani. Helyszíni szemlét tartottak s ennek folyamán kihallgatták özv. Bleyerét is, aki azonban tagadta, hogy a kanálist ő tömtette volna be. A vizsgálatot mindenestre tovább folytatják, de a tanács megtette a szükséges intézkedéseket is, hogy a vizet eltávolítsák a Köntösgát hatvan holdjára. Erre nézve már ki is adta az utasítást a kulturmérnöki hivatalnak. Remélik, hogy a munkát sikerül oly hamar befejezni, hogy a köntösgáti lovasnapi programon semmi akadályt se szenvedjen. Ugyancsak ezzel az ügyel kapcsolatban a tanács elhatározta, hogy a Tóció medrét ebben az évben föltétlenül ki fogja tisztíttatni.

A debreceni Tisza István tudományegyetem évváró ünnepélye

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ünnepélyes keretek között tartotta meg a debreceni egyetem évváró ünnepélyét csütörtökön. A diszközgyűlést istentisztelet előzte meg, amelyen dr. Csikszándor mondott beszédet. Ezután átvonultak a ref. Kollégium dísztermébe, ahol az évváró ünnepély lezajlott.

A Himnusz után Verzár Frigyes emelkedett szólásra. Beszédében visszapillantást vetett az egyetem múlt tanévi működésére s arra, hogy az egyetem tanári kara az ifjuság érdekeit tartotta legelsősorban szem előtt. Nagy örömet keltett Verzár Frigyes rektor ama kijelentése, hogy Vikár Béla hatalmas értéket képviselő könyvtárát most már

véglegesen a debreceni egyetemnek adományozta.

Ezután a diákjóléti iroda működéséről számolt be, amely hézagpótló intézmény az egyetemi ifjuság életében. A diákjóléti iroda az elmúlt tanévben ezeröttszáz esetben állott rendelkezésre tanácsaival és támogatásával a hozzá forduló ifjaknak.

A rektor beszéde után dr. Huzella Tivadar „Az organizmus és mechanizmus” címen tartott rendkívül nagy értékű előadást, amelyet a közönség a legnagyobb érdeklődéssel hallgatott.

Ezután a pályaművek méltatására, illetőleg a pályadíjak kiosztására került a sor.

A jutalmak kiosztása után dr. Ver-

zár Frigyes rektor megható beszéd kíséretében

leplezte dr. Kenézy Gyula, dr. Pokoly József és dr. Szontágh Félix egyetemi tanárok pompás arcképeit.

Ma adják át József kir. hercegnek Debrecen diszpolgári oklevelét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város ma, szombaton délelőtt ünnepi tanácsülés keretében fogja átadni József királyi hercegnek a diszpolgári oklevelét. A díszülés a közgyűlési teremben délelőtt háromnegyed 10 órakor kezdődik.

A királyi herceg reggel fél 9 órakor autón érkezik Debrecenbe, az Arany Bika szállodában száll meg, ahol átöltözik s onnan megy az ünnepségre. A tanácsülésen dr. Magoss György polgármester fog elnökölni.

amelyeket egy-egy megnevezni nem akaró egyén ajándékozott az egyetemnek. Az ünnepélyen résztvevő diszes közönség lelkes ünnepülésben részesítette a professzorokat.

Ujabb izgalmas szembesítések a vizsgálóbíró előtt a Czutrin-ügyben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Dr. Preineszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró pénteken tovább folytatta Czutrin kihallgatását és a szembesítéseket s újabb döntéseket hozott. Borsi István városi tisztviselőt, aki a Czutrin-ügy miatt előzetes letartóztatásban volt, a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte. Az ügyész azonban megfélembbte a döntést s így Borsi a vádtanács ma délelőtti határozatáig még az ügyészség foglya.

A vizsgálóbíró bár elrendelte, Gerő László és Friedlander Mór vizsgálati

Az ülés megnyitása után egy háromtagú küldöttség hívta meg a kir. herceget, akit a polgármester üdvözöl, majd dr. Vásáry István főjegyző ismerteti a diszpolgárrá-választás történetét. Tanácsülés után a királyi herceg autóm. a Hortobágyra megy, ahol megtekinti a ciframéret és résztvesz a város által adandó szükkörű csárdai ebéden. Bankett után a kir. herceg egyestre megy, ahol jelenlétében leplezik le a hősök emlékművét.

fogságát, de ezek kaució mellett szabadlábra helyezhetők, teljetelesen. Az Angol-Magyar Bank Kúlai Pál nevezetű revizorja ellen eljárás indult meg.

A tegnapi napon megállapítást nyert, hogy Czutrin a sikkasztásokat Friedlander Mór és Kúlai Pálval és társaságában végezte és a szembesítéskor Czutrin szemébe mondta volt társainak, hogy a sikkasztott pénzeket egy mellékbank felállításával foglalkoztak, amelyet saját maguknak akartak megalapítani.

Vasárnap reggel érkezik Debrecenbe Magyarország Kormányzója

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ma kezdődnek meg Debrecenben a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara rendezésében az országos lovasünnepélyek és három napig fog tartani színes, változatos és értékes program mellett. A lovasnapokra — mint ismeretes, — Debrecenbe jön vitéz Horthy Miklós Kormányzó is, akit hódolatteljes szeretettel fog ünnepelni Tiszántul népe.

A Kormányzó vasárnap reggel fél 9 órakor érkezik Debrecenbe feleségével együtt. A pályaudvaron dr. Hadházy Zsigmond főispán, Magoss György dr. polgármester és dr. Pákozdy Sándor fogják üdvözölni. 8 óra 45 perckor a Kormányzó kocsin a Piac- és Péterfia-utcák érintésével a Köntösgátra hajtat, ahol fél 10 órakor kezdődik a dísz-szemle. Ekkor a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara nevében dr. Kállay Miklós elnök üdvözli az Államiót, aki az üdvözlés után ellovagol a kivonult dicsőszázad előtt.

A dísz-szemle s a Nemzeti Híszek egy elimádkozása után vitéz Nagy Pál altábornagy, Hajdúmegye Vitézi Székének kapitánya ünnepi beszédet mond, majd a vitézi telket jelképező rögök megáldása után a Kormányzó mond beszédet a telekbeiktatandó vitézeknek. Ezután az adományozás kihirdetése és a földesmók kiosztása következik. Utána a járási vitézi új zászló felajánlására és átadására kerül sor. Ezután vitéz Kőszeghy Frigyes mond beszédet.

11 óra 30 perckor a díszmenet elvonul a Kormányzó előtt, majd 12 órakor megkezdődik a bevonulás. Horthy Kormányzó a vármegyehá-

zára megy. 13 óra 25 perckor az Arany Bikához hajtat, ahol díszebédelés, mely 14 óra 30 perckor tart.

Ebéd után a Kormányzó kivonul az ügertőteri versenypályára, melynek bejáratánál 14 óra 45 perckor dr. Rác Lajos, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója fogadja és üdvözli. Ezután zajlik le a verseny, melynek befejeztével a Kormányzó az állomásra hajtat s 18 óra 13 perckor elutazik Debrecenből.

Ezt követőleg délután 6 órakor a vármegyeháza dísztermében országos lötenyésztségi szakértekezletet fognak tartani.

MA ESTE ÉRKEZIK MEG A VÁROS HÁZI ÉTTEREMBE A BONBONIER KABARÉ

Ünnepélyes keretek között kezdi meg előadását ma este fél 9 órakor a Bonboniere kabaré a Városház-étteremben. Hegyi Anna, a Királysziínház tagja, Zöldi Márton országoshírű komikus, Märy Flcur német-francia-angol énekesnő és szubrette, Gergely Lajos a Teréz-körtüti színpad tagja, konferenciér, Zöldy Magda átváltozó táncosnő, Pálffy Mihály legjobb kuplénekes Dénes-kuplékkal, Léer Aranka táncosnő, Aranyi René előadóművész. Estéknél két kacagató bohózat, Teddy, a jazz- király öt tagu zenekarával. Előadás után parkett-tánc. Záróra reggel 5 órakor. Asztalrendelés ajánlatos. Telefon 16—17.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Lélekemelő keretek között avatták fel Urnapján a debreceni unitáriusok Hatvan-utcai imaházát

„Gondolatban a Hargita lábánál vagyunk . . .” mondotta Józán Miklós püspöki vikárius
Az unitárius egyházkör impozáns közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni unitárius leányegyház nemesszívű s a nemzeti szellemet lélekeltjesen ápoló tagjai, kik az özszeomlás éve óta száműzötten járnak a magyar sors útjait, a maguk elesettsége, szegénysége és hajléktalansága mellett sem felejtkeztek meg arról a megszentelt erejű lelki követelményről, mely minden keresztény embert Istenéhez és egyházához kapcsol. Így valósult meg a hajléktalan debreceni unitáriusoknak az a lélekemelő elhatározásuk, hogy az Istennek emelt templom-hajlékot, a Hatvan-utcai új imaházat Urnapján átadhassák a vallási szolgálat céljaira. Ez a nagy megajánlás és áldozatkész megvalósítás, valamint a szinmagyar unitáriusok testvéri közössége a csütörtöki avató-ünnepélyt Debrecen egész magyarságának ünnepévé emelte.

A Hatvan-utcai imaház

A leányegyház-köztség újonnan épült imaháza a Hatvan-utca 24. számú telken nemes egyszerűségével hirdeti az erdélyi menekülés folytán igen megszorított hívőközönség komoly és méltóságos buzgóságát. Az imaház frontján aranybetűkkel van felírva: „Egy az Isten!”, — fölötte pedig az alpha és omega betűk a minden kezdet és vég isteni gondolatát szimbolizálják. A meztelen falu templom baloldali falában egy márványtábla van beillesztve, mely az örökhatározó Szabó József emlékét hirdeti e szavakkal:

Örökhatározó debreceni Szabó József és testvére, Zsófia előkövek gyanánt építették be magukat ebbe az imaházba. Áldott legyen emlékü!

Az örökhatározókon kívül elsősorban dr. Kelemen Béla rendőrfőtanácsosnak, a lángbuzgalmu unitárius hívőnek érdeme, hogy kezdeményezésére s irányítása mellett a templom-építés és a felavatási ünnepség megvalósulhatott. Neki s a rendezőségnek köszönhető, hogy a leányegyház a hitközség meghalt tagjai iránt is lerőta kegyeletét. Így a Hatvan-utcai temetőben Szabó József és Lőfi Jenő sírját Józán Miklós vikárius koszorúzta meg, a róm. kath. temetőben pedig Székely Ferenc sírjára dr. Csiky Gábor missziói lelkész helyezte koszorút.

A templomavató ünnepség

A lélekemelő templomi ünnepély Debrecen magyar társadalmának részvételével folyt le. A kapu előtt diszisasok rendőrök állottak s az udvaron az Iparos Dalegytel helyezkedett el. A közönség soraiban megjelentek dr. Hadházy Zsigmond főispán, Baltazár Dezső ref. püspök, dr. Kesserű Lajos törvénytudós, dr. Balás Károly kormányfőtanácsos, Máv. üzletigazgató, dr. Vársáry István polgármesterhelyettes, Konez Aurél és neje, dr. Csűrös Ferenc városi tanácsos, Nagy Vilmos csendőrezredes, Uray Sándor ref. lelkész. Kelemen Béla rendőrfőtanácsos, dr. vitéz Tóth Gyula rendőrkapitány, dr. Lencz Géza, dr. Csikész Sándor, dr. Mikó Gyula, dr. Darkó Jenő egyetemi tanárok s Debrecen közelében sok más előkelősége.

Dél előtt 11 órakor Józán Miklós püspöki vikárius vezetésével bevonult a templomba a papság, továbbá Dimény Mózes m. kir. postafőigazgató, a magyarországi unitárius egy-

ház, dr. Ferenc József, a kolozsvári egyház gondnoka és Kozma György hódmezővásárhelyi közjegyző és Székely János ny. műszaki főtanácsos, debreceni egyházi gondnok.

Józán Miklós avató beszéde

Az istentiszteletet közének vezette be, majd Bíró Lajos budapesti lelkész mondott költői szépségű imát, melyben hálát adott az Istennek, hogy a debreceni unitáriusok ezentúl úgy imádkozhatnak, mintha otthon, a szűkebb hazájukban lehetnének. Az Iparos Dalegytel énekszámai után Józán Miklós püspöki vikárius lépett a szószékre s megtartotta szuggesztív erejű, izzó hazaszeretettől áthatott szónoklatát. Először Szent Pál apostol leveleiből olvasott fel egy részletet, majd így folytatta:

Ugy érzem, mintha én is valami alakban Pál apostol szerepét vállaltam volna köztetek. Évek óta jártam én ide, mielőtt ez a bujdosó gyülekezet itt megalakult volna. Ime itt áll az Urnak hajléka, az Ő dicsőségére szentelve, a békesség ezen hajléka, amelyben mély hálával és örömmel fogjuk mindig üdvözölni, akik testvéri jobbot nyújtottak nekünk, akik segítettek, akik megmutatták, hogy

ezen szétdarabolt hazában is lélekemelő magyarnak és testvérnek lenni!

Beszédét ezzel az áldással végezte: Állj Sionom! állj büszkeségben, Istennek dicsőségére, embernek szolgálatára, magadnak üdvösségre! Áldd meg Istenem a keresztet is, amelyet hordoztunk, amelyet a vállunkra tettél, hogy általa szentebbek legyünk . . . *Mi nem is itt vagyunk ezen pillanatokban, mi a Hargita talpánál vagyunk . . . ott szedjük a virágokat, mi a Székelykő lábánál vagyunk és Isten lelkét idézzük! . . .*

A gyönyörű beszédet az egész közönség könnyezve hallgatta végig. Ezután dr. Ferenc József, a kolozsvári egyház gondnoka tolmácsolta megható szavakkal az erdélyi unitáriusok szeretetét és kiemelte, hogy az unitáriusok ott is ugyanazzal az imádsággal fordulnak reggel-este az Istenhez, mint Debrecenben. Végül

Ma van a Werbőczy B. E. zászlószentelése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni egyetem jogász ifjúságának mai zászlóavató ünnepsége az előjelekből ítélve a legfényesebb sikertől kísérve fog lefolyni. Pesthy Pál igazságügyminiszter képviselőjében, mint fővédnök dr. Szász Béla igazságügyi államtitkár érkezik Debrecenbe, akit péntek este a 10 órai gyorsnál a jogi fakultás tanárai, a Werbőczy vezérsege és diszszázada fogadnak. Megérkezés után a Bikában az államtitkár tiszteletére szükebbkört vacsora lesz. Szombaton háromnegyed 9 órakor a védnökök, védnöknök, koszorúslányok és vőfélyek gyülekezése a kollégium dísztermében. A rendezőség kéri a pontos megjelenést mivel 9 órakor már megkezdődik a Nagytemplombau az istentisztelet, ahol dr. Baltazár Dezső püspök fogja a zászlót megáldani. Innen a menet az ev. templomba megy, hol Farkas Győző ev. lelkész

dr. Csiky Gábor missziós lelkész tartott urvacsora-beszédet s az urvacsorát Józán vikárius osztotta ki. Befejezőképpen a gyülekezet a Himnusz énekelte el s amikor felhangzottak a szavak: „Balsors akit régen tép . . .”, a közönség tagjai közül egyik sem maradt szárazon a szeme.

Egyházköri közgyűlés

A templomavató ünnepély előtt, reggel 8 órakor tartották meg a csonkamagyarországi unitáriusok az egyházköri gyűlésüket. Józán Miklós imája után Székely János gondnok kegyeletos szavakkal emlékezett meg Szabó József örökhatározóról, — majd köszönetet mondott Józán vikáriusnak, Debrecen tanácsának és Kelemen Béla rendőrfőtanácsosnak, ki elvülhetetlen érdemeket szerzett a helybeli unitárius templom felépítésére. A terv keresztülvitele s az ünnepség megrendezése körül. A közgyűlés táviratilag üdvözölte Bethlen miniszterelnököt. Dimény Mózes köri gondnok Nagymagyarország utolsó unitárius püspökéről, Ferenc József-ről emlékezett meg s a békét és szeretetet hirdető unitáriusok debreceni megtelepedése fölött örömeinek adott kifejezést. Józán vikárius bejelentette, hogy Csonkamagyarországon 10,872 unitárius él s ebben az évben Budapesten is szenteltek fel templomot. A közgyűlés végezetül köri felügyelő gondnoknak dr. Kozma György hódmezővásárhelyi közjegyzőt választotta meg egyhangu lelkesedéssel.

Bankett a Bikában

Délután 2 órakor a Bika üvegtermében százerteritikes közebéd volt, melyen dr. Vársáry István a Kormányzó, Dimény Mózes postafőigazgató Boross Györgyöt, az új erdélyi püspököt, Józán Miklós pedig a testvérelekezeteket köszöntötte. — Nagy hatást keltett Uray Sándor ref. lelkész szónoklata és Papp Gyula szentszéki tanácsos, görög katolikus parochus gyönyörű pohárköszöntője. A banketten még dr. Csiky Gábor missziói lelkész, Székely János debreceni gondnok, dr. Ferenc József és Bluczédy László bankfőtisztviselő mondtak szép beszédeket.

áldja meg a lobogót. Az ünnepélyes zászlóavató 11 órakor kezdődik a vármegyeház dísztermében. Főntartott helyekről gondoskodva van. Ugyanítt a nagyközönséget is hazafias örömmel látja a rendezőség. Az ünnepély műsorát már közöltük.

Különösen kéri a rendezőség az egyházi, katonai, egyetemi és polgári hatóságok vezetőit, hogy az ünnepélyt a zászlószögek elhelyezése végeit megjelenésükkel megtiszteljék, nemkülönben a védnököket és védnöknököt. Délben fél 2 órakor a Bika üvegtermében díszbéd az igazságügyi államtitkár és az igazságügyminiszter felesége tiszteletére, amelyen a rendezőség szívesen látja Debrecen intelligens közönségét. Hölgyek megjelenése is kéri. Egy teríték ára 4:50 P. Este táncmulatság a nagyerdei vigadó összes termeiben.

Az Údvahadsereg erdei istentiszteletei

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Údvahadsereg debreceni csoportja kérte a városi tanácsot, hogy engedje meg a nagyerdei, szabadég alatti istentiszteletek tartását. A városi tanács egyes tagjai azt fejtették, hogy az istentisztelet fogalmába nem lehet beilleszteni a Nagyerdőn, ki-

mint a fogkő, meglazítja ezt s megszabadítja tőle a veszélyeztetett fogzománcot.

rándulók zajában, a szabadég alatt tartandó istentiszteletet. A városi tanács akkor nem döntött az ügyben, hanem újabb javaslat tételével bizta meg dr. Vass Károly tanácsnokot. Vass Károly dr. tanácsnok most tett újabb jelentést s elmondta, hogy az nem használ a vallásos érzés fejlesztésének, hogy az istentisztelet alkalmával suhancok ácsorognak ott és tiszteletlen megjegyzéseket tesznek.

a fogzománcánál, amelyet gyöngyházszerűen fehérre csiszol és így természetes szépségét emeli.

Ő nem engedné meg azt, hogy az Údvahadsereg minden korlátozás nélkül tarthasson öszig erdei istentiszteleteket, csak ideiglenesen, vagy egyes alkalmakra adna engedélyt. — Zöld József tanácsnok, az ügy előadója viszont a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényre hivatkozott, rámutatva arra, hogyha az Údvahadsereg addig a határig csinál propagandát, hogy sem a közérkölesi-

a hatásában. A száját habjával tisztítja és üde frisséget ad a leheletnek.

ségbe, sem a közrendbe nem ütközik, akkor teljesíteni kell a kérését. A tanács elfogadta ezt az álláspontot és kimondta, hogy az Údvahadseregnek a Nagyerdőn, a pallagi ut mentén az egyetem oldala melletti tisztáson megengedi az erdei istentiszteletek tartását, ez az engedély azonban bármikor indoklás nélkül visszavonható.

Olvassa a Hajdúföldet!

Milyen szerep illeti meg a magyar munkástársadalmat az új Magyarországért folyó küzdelemben?

A vállalatlanság és nemzetköziség vádja a munkásság ellen

Az alábbi cikket egy volt szociáldemokrata munkás írta. A cikk új és értékes megállapításai maradék nélkül adják írójának szociálista gondolkodását, alaphangja, elgondolása viszont annyira magyar, hogy méltán tarthat számot a munkásosztályon kívül álló rétegek érdeklődésére is.

Az egyenlőtlen fejlődés következtében történelmi forduló pontok sokkal gyorsabban bekövetkeznek, mint ahogyan azt a békésen emésztők szunnyadó gondolkodásmódjaikon elképzelik. A világháború évei és az azt követendők súlyosan lesújtottak egy néhány nemzetet és a nemzetközi imperializmus győztes hadseregei egyáltalán nem gondoltak arra, hogy a boldog győzelmi tor után alig egy évtizedre a politika és politikai gazdaság katlanjaiban annyira forrjon az a valami, amit változásnak hívnak, mint ahogyan az forr napjainkban. Egyenlőtlen fejlődés olyan fejlődés, amely a gyöngébbet fölfelemeli az erősebbnek — tette lehetővé azt, hogy a legyőzött Németország Angliával már régóta egyenjogú tagja a Népszövetségnek, vagy hogy a háború előtt még jelentéktelen Olaszország ma az egyik legnagyobb hatalommá vált. De egyenlőtlen fejlődés mellett a legyőzött Magyarország sem jutott volna oda, hogy a győztes kisantant hadai a megcsontított ország minden apró megmozdulására felszököljenek, ellenben a csonkaország és kisantant közötti erőkülönbség mindig egyforma maradt volna. Az egyenlőtlen fejlődés következtében jutott el a magyarság ahhoz a ponthoz, amikor már nem messzire van az a nagyszerű megmozdulás, amely megmozdulásnak a következtében nemcsak Trianon szakad szét és ezáltal egy új Magyarország (nem a régi, hanem annál szebb és jobb) jön létre egy új magyarsággal.

BELSŐ ELLENTMONDÁSOK

Az ezerszentes magyar fajnak azonban van egy tragédiája. Ilyen történelmi időkben vagy nem vesz tudomást az új idők szükség-szerű változásairól, vagy az új idők friss szelei annyira elbódítják, hogy moecanni sem bír és dermedten nézi a vajudó idöket, mint azt tette az ellenforradalom kezdetén, ha ugyan nem ugrik be idegen faj által hangoztatott öcska, demagóg jelszavaknak, mint 1918-ban és 1919-ben. A hatalmas római birodalom belső ellentmondásai nem voltak olyan nagyok, mint a mai Magyarorszáé (infláció, stabilizáció, konszolidáció, egyke, öngyilkosság stb.) nem is voltak olyan súlyos baklövésai, mégis egy friss szellőfuvallom maradék nélkül elsöpörte. A magyarság a benne szunnyadó ezeréves faji tulajdonságával le bírta győzni a sok megpróbáltatást, de nem szabad készületlenül állni és a véletlenre bízni a magyarság sorsát a közelendő nagy idökben.

A MUNKÁSSÁG A NAGY MEGMOZDULÁSBAN

A magyarságnak föl kell készülni arra az időre és erős elhatározással, fölfelé törekvő vágyakkal készületlenül állni. Ebben az időben egyik legfontosabb tényező lesz a munkásság is, amely osztály a világháború óta egyre nagyobb mértékben követeli a részét egy gazdaság, mint a politika és a művészet kormányzásából. Arisztokraták, feudális maradványok és a középosztály felső rétegei egyre nagyobb aggodalommal nézik, hogy a munkásság nem akar tovább instrumentum vocale (beszélő szerszám) lenni és ennek megfelelően beszélnek ugyan a munkásság támogatásáról, de azért számukra ez az osztály csak csatornatöltekek marad, amely nem szereti a munkát, de annál jobban a sztrájkot. Ezeket a megállapításokat természetesen anélkül tették, hogy valaha is beszéltek volna egy munkással, vagy láttak volna egy csatornát, vagy halvány sejtelmük lenne az igazi szociálműséről. A munkásságot egy nevezőre viszik a szociáldemokráciával, aminél nagyobb hiba el sem képzelhető, bár igaz, hogy a munkásságot szervezetté a szociáldemokrácia tette és hogy az utolsó pár év kivételével a munkásság történelme és fejlődése azonos a szociáldemokrácia történelmével és fejlődésével. (Ámbár ez is a magyar uralkodó osztály hibája) az utóbbi években azonban a munkásság teljesen eltávolodott a szociáldemokráciától.

A szervezethez az, amire lehet jövőt építeni. A legszervezettebb osztály a munkásság, tehát a magyarság jövőjéért folytatott harcban ezt a tömeget semmi esetre sem lehet nullifikálni. A munkásság szervezethez azáltal jött létre, hogy egy munkásnak az érdeke azonos millió munkás érdekeivel és emiatt nem lehet a munkásság összetartását széjjeltépni. A munkásság vágya millió embernek a vágya és óhaja s azért hatalmas hajtóereje a munkásság a történelemnek, mert a munkásságmozgalmat megállíthatatlanná teszi az embereknek a létérdeke.

A VALLÁSTALANSÁG VÁDJA

A felsőbb osztályok minden szép beszédük dacára szeretik a munkást vállalatlannak és nemzetközi gazembernek nevezni. A vérbeleni magyar munkássággal szemben mind a két állítás alaptalan. Az igazság a vallás tekintetében az, hogy a szociáldemokrácia és a bolsevizmus idegen fajú és idegen vallású vezetői igyekeztek a magyar munkásságot a kereszténység irányában közömbösíteni, vagy éppen ellenséggé tenni. Ez azonban, a nagy többséget tekintve, nem sikerült nekik. A munkásság tagadhatatlanul azon az állásponton van, hogy mindaddig, míg a kereszténység áldó és mindenre kiterjeszkedő szeretete a gazdasági életben is nem érvényesül, addig a munkásság kénytelen harcot indítani a maga jobb életéért. A munkásság gyűlöli azt, aki a vallást ugródeszkának akarja felhasználni sokszor éppen nem keresztényi célok elérésére s a munkásság követelése vallási kérdésben az, hogy bizonyos felekezethez tartozás ne legyen senki számára előny, de ne legyen hátrány sem. A munkásság gazdasági harca egyébként nem hogy ellent mondana, de egyenes igenlése a keresztény erkölcsnek.

A NEMZETKÖZISÉG VÁDJA

A nemzetköziség vádja már sokkal bonyolultabb. A munkásság legnagyobb ellensége a nemzetközi imperializmus, ami ellen bizonyos külföldi összeköttetések szükségesek. Ez azonban még nem hazafiatalanság, hiszen akkor a nagykapitalistákat sokkal jobban lehet nemzetközinek vádolni, hiszen elsősorban éppen a nagykapitalizmus az, amely a leg-erősebb nemzetközi kapcsolatokat tartja fenn és ezzel nemzetközi szervezethez fekszik rá, nemcsak a gazdasági, de ezen keresztül még a politikai életre is. Igaz, a magyar munkás sokszor volt idegen befolyás alatt, de kinek a hibájából? A folytonos megázás és a folytonos kizsákmányolás szinte kergette a zsidóságot markába s természetes, hogy a zsidóság a céljainak az elérésére érdekében ezt a kezébe üzött hatalmas erőt a magyarság ellen használta fel. A magyar munkást a fölötte álló rétegek csak kizsákmányolási alanyként tekintették, futva futott tehát egy olyan érdekelttség után, amely érdekelt — habár látszólag is — a magáévá tette és annak a megvalósítását hangoztatta. A munkásság pedig a jól kendőzött célokat nem látta meg, nem látta, hogy egy idegen faj igája alá hajtják be. Magyarságát pedig nem hangoztatta, nem kiabálta tele a világot, hogy én magyar vagyok, mert azt egész természetesen vette, mint amilyen természetesnek tartja, hogy hétfőn hétfő, kedden kedd, szerdán szerda van. Magyarságával nem kerke-

de, mert érezte: akinek az apja, anyja, de a fajtája is — és ezen van a hangsúly — magyar, aki Magyarországon született, aki az ország határán túl nem volt, aki csak magyarul tud beszélni az nem lehet más, mint magyar! A magyar közvélemény régebben azokat, kik féltéglával verték a mellüket és úgy hirdették magyarságukat, közben pedig ott rántotta ki minden magyar érdek alól a szőnyegot, ahol csak lehetett, félrekapott, fölpántlikozott kalappal nemzeti hősként ünnepelte és nem vette észre, hogy ezek a köklerek, hogy fosztották ki azt a vérbeleni, igazán magyar munkásságot, amelyet ez a szörnyű végzettséggel félrevezetett magyar társadalom úgy könyvelt el, mint Istentől elrugaskodott, nemzetközi gazembereket.

A DOLGOZÓ MAGYAROK TÁRSADALMA

A magyar munkásság igazi, heroikus fegyelmében azonban lassankint legyőzi ezt a balhittelt, de legyőzi azt a magyar érdekektől idegen társadalmat is, amely saját, megalapozott érdekeiben szeretné a szintiszta magyarságot eltenni láb alól. De a munkásság hite az emberi munka értékében, megváltozott erejében és győzelmében sokkal nagyobb, mint azt ellenségei gondolják. Hit az emberi munka értékében, hit az emberi munka győzelmében, az emberi ideál legmagasabb és legmagasabb célja és a duzzadó optimizmus a dolgozó néprétegeké. Az új magyarságot küzdők célja ugyanez és a történelem méhében vajudó, a mainál nagyobb magyar társadalom a munka értékének a megbecsülésére lesz építve. A magyar munkásság is egy ilyen társadalmat akar, ezt az osztályt tehát kizárni az idők megújulásából nem lehet. A magyarság célja nem lehet más és nem is más, mint a dolgozó osztályok célja. Ezekben az osztályokban — de különösen a munkásságban — van a magyar jövő küzdeleméhez szükséges erő, hit, bizalom, optimizmus és fegyelem.

A történelmileg fontos idők rövidesen itt lesznek. Ha ebben az időben a magyar munkás, paraszt és kispolgár előtt nem lesz ott egy új magyar ideológia, ha a dolgozó osztályok lelki szeméi előtt nem él egy új magyar közönségnek az eszményképe, aminek a megvalósulásában biztos és azért kész küzdeni, akkor — még abban az esetben is, ha csak passzív lesz, — az ezerszentes Magyarországról s arról, ami a trianoni idökben vágy, álom és reményesség, csak a történelem tudósai fognak beszélni úgy, mint 1918-ban beszélnék a híres római birodalomról.

Házhelyek.

A Monostorpályi ut és a gróf Vécsey-utca sarkán elterülő szőlőingatlan 300 □-öl területű parcellákra fel lett osztva.

A még eladatlanul lévő néhány ház helyre a vevők jelentkezzenek a Tiszántúli Mezőgazdasági Hiteletintézetnél, Kossuth-utca 8. a hivatalos órák alatt, ahol a ház helyek ára, valamint az előnyös havi fizetési feltételek tekintetében felvilágosítást nyernek.

HELÉNA HERCEGNŐ VÁLNI AKAR KÁROLY OLÁH HERCEGTŐL

Budapest, június 8. Bukarestben Heléna hercegnő kérelemmel fordult a bírósághoz, hogy mondja ki a válást Károly herceggel kötött házasságában. A bíróság június 21-re tüzte ki az ítélethozatalt.

Háromévi börtön emberölésért

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. ítélőtábla Várady-büntetőtanácsa tegnap tárgyalta Olajos János kondás emberölési bűnyűjét, akit a törvényszék 6 évi fegyházra ítelt.

A Hajdúföld beszámolt a múlt évben télen Halápon történt gyilkosságról, amikor is Olajos János kondás fejszéjével úgy vágta mellbe az anyját szidó és vele kötekedő Földvály Lajos majorost, hogy az a helyszínen meghalt. A kir. ítélőtáblán a bizonyítás lefolytatásakor enyhítő körülménynek vették Olajos felindult állapotát, továbbá azt, hogy a majoros kezdte a veszekedést, tetteleg is bántalmazta és szidalmazta Olajost. A tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és emberölés miatt 3 évi börtönre ítélte.

Ahogy az oláh tiszték mulatnak . . .

Bukarest, június 8. Craiovából érkezett távirat szerint tegnap nyílt utcán párját ritkító botrány folyt le, amelynek egy súlyos és két könnyebb sebesültje van. A botrányos eset részletei a következők:

Bombonel, Craiovában szolgáló tiszt lakására hívta barátait egy kis mulatásra. Amint később kiderült, a társaság tagjai rengeteg mennyiségű italt fogyasztottak. A részeg társaságban Bombonel és egyik vendége között veszekedés kezdődött. A helyzet veszedelmessé vált: Bombonel revolvert rántott s vendégére akart löni, mire a vendég kardjával szétzúzta az ablakot és azon keresztül menekült az utcára. Bombonel utána ugrott s történetesen a tűzérési iskola egy arramenő növendékének a karjai közé esett, aki most már le akarta fegyverezni a tisztet. Birkózás lett a dologból, amibe egy rendőr is belevegyült. Lehetséges, hogy Bombonel védekezni akart s ezért elsütötte a revolvert, lehetséges az is, hogy a revolver magától sült el, az egyik golyó súlyos sebet ejtett a rendőrön, két másik golyó pedig a járókelők közül sebesített meg két embert.

A sebesülteket az első orvosi segély után, amelyet egy arra járó orvos nyújtott, kórházba vitték. A rendőr, aki már idősebb ember, a lábán két helyen sebesült meg s a sebesülést óriási vérvesztés követte. A lábát valószínűleg amputálni kell. A másik két sebesült könnyebben sérült meg.

— Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árából pedig 10 százalék engedményt ad kiadóhivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szives figyelmét.

Győződjön meg
saját érdekében
Pálffy Tibor
Kossuth-utca 7. szám alatt
ujjonnan nyílt
fűszer, csemege, liszt üzletének
duson fűszerelt friss és legjobb minőségű áruiról.
Havi könyv vásárlás!
Rendelések hához szállítva. Figyelmes, gyors és előzékeny kiszolgálás

HIREK

1928 június 9 (Szombat)

Prot.: Félix. Kath.: Primusz.

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Változékony idő, helyenként esővel, vagy zivatarral.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Könyvtár 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

— Magyar munkásnak ad kenyeret, ha harisnyaszükségletét **Benyáts Emil harisnyagyárából** szerzi be. Eladás nagyban és kicsinyben. Debrecen, Tisza-palota. **Külföldi gyártmányokban is nagy választék.**

— **Vitéz Berényi István vármegyerületi parancsnok.** A debreceni 7. sz. vármegyerület parancsnokát, vitéz Ghyecz Ferencet tábornokká léptették elő s magasabb beosztásra helyezték át. A vármegyerület élére a Kormányzó ugyanekkor parancsnokul vitéz Berényi István ezredes nevezte ki. Az előkelő vezető pozíció betöltése vitéz Berényi ezredes személyével a legszélesebb körökben általános örömet és meglepetést váltott ki s az új parancsnokot, aki uri egyéniségével, szeretettel, modorával, de elsősorban példamutató fáradhatatlan munkásságával és törhetetlen nacionalista jellemével általános tiszteletet és megbecsülést vívott ki Tiszántul-szerte, úgy katonai, mint polgári részről elhalmozák szerencsekívánatokkal.

— **Farkas Győző ev. lelkes huszméregzésben megbetegedett.** Nagy részvéttel értesült csütörtökön Debrecen magyar társadalmáról a sajnálatos esetről, mely az evangélikus egyház köztisztelőben álló lelkipásztorát, Farkas Győzőt érte. Szerdán este huszméregzésben megbetegedett és kezelőorvosa rendelkezése azonnal beszállították a belgyógyászati klinikára, ahol gondos ápolás alá vették. A Hajdúföld értesítése szerint a beteg már túl van a veszélyen és rövidesen várható a teljes felépülése.

— **Buttykay Tibor temetése.** A debreceni magyar közönség nagy részvétel mellett temették el Urnapnapján délután 4 órakor Buttykay Tibort, az Adria Biztosító Társaság főtisztviselőjét. A gyászszertartást dr. Lindenberger János apostoli kormányzó helynök, prépost-plébános végezte segédlettel. A temetési menet utolsó tiszteletadásaként pár percre megállt az Uri Kaszinó előtt, melyet az elhunyt csaknem minden nap felkeresett. A sírnál Kövendy Lajos biztosítóintézeti titkár mondott megható bucsubeszédet.

— **Szontágh Félix egyetemi tanár a königsbergi gyermekgyógyászati kongresszuson.** A debreceni egyetem egyik legkiválóbb professzorát: Szontágh Félix egyetemi ny. r. tanárt nagy megtiszteltetés érte. Az orosz-német gyermekgyógyászati kongresszus üléseit az idén Königsbergben tartja s a kongresszus szakreferenséül Szontágh Félixet hívták meg. Távoli útjára tegnap reggel utazott el. A tudós professzor a debreceni egyetem jó hírét az egész művelt világ előtt dokumentálni fogja.

— **Jön: A Budapesti Royal Orfeum május havi műsorából nagy sikert ért „La Pearlé” káprázatos fényjáték.**

Borsodi legények leszurtak egy öreg embert, mert elaludt a szilvórium mellett

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt év őszén halálos kimenetelű ve-rekedés történt a borsodmegyei Lak községben. **Pápay Lajos és Fecskó László** gazdálkodó legények részegen mentek be a kocsmába, ahol az egyik asztalnál könyökre dülve aludt id. **Bakos István** gazdálkodó. A legények ezekkel a szavakkal ébresztették fel az öreg embert:

— Nem szégyenli magát? Magyar ember nem alszik el a kocsmában! — majd a szilvóriumos üveget leverték előle a földre. A vitatkozás mindegy-re hevesebb lett s a három ember ököltre ment a kocsmá ivójában. Ké-

sőbb Bakos fia is betért a kocsmába, aki atyja segítségére sietett. Pápay és Fecskó most már kést rántva támadták meg Bakosékat, s eközben bicskájával oly szerencsétlenül szurta meg az idős Bakost, hogy a kés elvágta az ütőeret s idős Bakos még a helyszínen meghalt. A miskolci törvényszék Pápayt 5 évi fegyházra, Fecskót pedig 1 évi börtönre ítélte emberölés miatt. A debreceni kir. ítélőtábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét s Pápay büntetését 3 évre szállította le, Fecskó büntetését pedig helybenhagyta.

Junius 10-én nyílik meg a Hajdúszoboszlói modern fürdőtelep

(A Hajdúföld tudósítójától.) A **Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő Részvénytársaság** — mint ismeretes, — hatalmas munkát fejtett ki arra, hogy a szoboszlói nagy természeti kincsét, a híres hőforrást a lehető legmegfelelőbb módon kihasználják. Éppen ebből a célból anyagi áldozatokat nem kímélve nagyarányú építkezéseket folytatott a fürdőnél, még pedig eredményesen, amennyiben ma már készen áll a szabadtéri gyógy- és strandfürdő, s csak az utolsó simítások hiányzanak még. Ugy a gyógyulást, mint a szórakozást kereső közönségnek most már rendelkezésére áll a pompás, modern eszközökkel felszerelt, berendezett fürdő, mindegyik körül egy 2500 lapméter terjedel-

mű strandmedence, egy körülbelül 600 lapméter méretű, kényelmes ülőhelyekkel ellátott és a modern kor igényeinek minden tekintetben tökéletesen megfelelő gyógymedence, s végül a néhány nap alatt teljesen elkészülő gyermekmedence.

A modern fürdő megnyitása június 10-én, vasárnap fog megtörténni, a mikor is a vármegye minden részéből bejelentették részvételüket az előkelő vendégek. Ettől a naptól kezdve a nagyközönségnek is rendelkezésére fog állni a fürdőtelep, míg az ünnepélyes megnyitás, amikor is az egész ország nyilvánossága előtt fogják átadni rendeltetésének a fürdőt, körülbelül július folyamán történik meg.

— **Esküvő.** Radetzky Károly p. ü. főtanácsos, pénzügyigazgató-h. Rózsa leánya és Horváth Géza m. kir. honvédszázados f. hó 19-én 11 órakor tartják esküvőjüket a Nagytemplomban.

— **A máriapócsi férjizárandoklat.** A kat. Népszövetség debreceni szervezete vasárnap rendezte a szokásos máriapócsi zárandoklatát Máriapócsra. A zárandoklatra a jelentkezéseket péntek este lezártuk. Eddig több, mint kétszáz férfi jelentkezett, ami igen tekintélyes szám, azonban nem elégséges ahhoz, hogy a márvonalán külön vonatot lehessen indítani. Az indulás hajnalban 3 óra 10 perckor történik a márv. pályaudvarról. Akik a Csapókert megállóhoz közel laknak, azok ott is felszállhatnak. A zárandoklatot P. P. Omorovich Tamás Jézusársasági atya vezeti, aki már szombat este Debrecenbe érkezik és este 7 órakor bevezető ájtatosságot és szent beszédet tart. Utána szt. gyónás. A kegyhelyen ünnepélyes szt. mise lesz, utána urnapi körmenet. Azután ebéd a tarisznyából és hosszabb pihenő, ebéd után valláserkölesi konferencia, délutáni istentisztelet és hazautazás.

— **Házasság.** Szojka Annus és dr. Szabó Bandi folyó hó 7-én tartották esküvőjüket Debrecenben. Minden külön értesítés helyett.

— **Cipőt és bőrt lopott egy kereskedőtanuló.** Fischer Menyhért Hatvan-utcai cipőkereskedő feljelentést tett a rendőrségen fiatalkoru tanulója ellen, aki az üzletből nagyobb mennyiségű bőrt és cipőket lopott el. Az üzletben most folyik a rovancsolás a kár megállapítása végett. A rendőrség a lopás ügyben megindította a nyomozást.

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteleti sorrend a ref. templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 9 órakor Hegedüs Kálmán, 11 órakor dr. Révész Imre, délután 5 órakor Kardoss Lajos. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Madar Zoltán. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Magyar Bertalan. — Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Baksa Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Uray Sándor. — Nyilas-telepen délután 3 órakor Némedi István, Fancsikán Vajda László, Paczon Mezey Béla, Szepesen Sipoos Imre. — Kossuth-utcai templomban délelőtt fél 12 órakor ifjúsági istentiszteleten: dr. Dancsházy Sándor.

Istentiszteleti sorrend ma, szombaton a Verbóczy B. E. zászlószentelési ünnepségén a Nagytemplomban: délelőtt 9 órakor: Fennálló ének: XC. zsolt. 1. v. Főének: XXXV zsolt. 1. v. Bibliát olvas, imádkozik és a zászlót megáldja dr. Baltazar Dezső püspök. Hymnus. Záróének: 245. dics. 10 v.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Délelőtt fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszéd. Délután fél 4 órakor szentolvasó és litánia. Utolsó mise fél 1 órakor.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi miserend. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8-kor diákmise, 9 órakor katonamise a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután 3-kor vecsernye.

Az ágost. hitv. evang. templomban

vasárnap, folyó hó 10-én délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos vallástanár tartja. — Levente istentisztelet fél 1 órakor, tartja Labossa Lajos vallástanár.

— **Junius 17-én lesz a görög katolikus egyház orgonahangversenye.** Jelentette már a Hajdúföld, hogy a debreceni görög szertartású római katolikus egyház nagy áldozatkészséggel templomi orgonát szerzett be, melynek avatási ünnepségét június 17-ére tervezték. Mint értesülünk, az avató-ünnepély dr. Miklóssy István hajdudorogi megyéspüspök gyengélkedése miatt pár héttel eltolódik, a magas színvonalnak ígérkező templomi hangversenyt azonban június 17-én délután 6 órakor megtartják. A hangversenyt dr. Sugár Viktor kormányfőtanácsos, orgonaművész, a Koronázó Mátyástemplom karnagya is közreműködik. Az ünnepély részletes műsorát a Hajdúföld vasárnapi száma fogja közölni.

— **Tornaünnepély a Reáliskolában.** A debreceni m. kir. állami Fazekas Mihály főreáliskola ifjúsága június 9-én, szombaton délután fél 5 órai kezdettel, az intézet udvarán tartja tornaünnepélyét az alábbi műsorral: Felvonulás. Hymnus. I-VII. osztályu tanulók zenés szabadgyakorlatai. Bakugrás. Ia-IIIb. osztály sorstaféta mérkőzése. Súlylökés. IIIa-IIIb. osztály kötélhúzás. Rudugrás. Korlátgyakorlatok. Gátfutóverseny. Távolugrás. II. osztály futóversenye. IV-V. osztály sarklabdamérkőzése. Nyújtó. VI., VII., VIII. osztály stafétafutása. Gulák. Sorakozás. Jutalmak kiosztása. Szózat. Elvonulás. A zenét az intézet fúvós és filharmonikus zenekara szolgáltatja. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély június 12-én délután 5 órai kezdettel lesz megtartva.

— **A HAJDUFÖLD szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg-utca 16. sz. alá költözött.** Szerkesztőség és nyomda telefonszáma 3-47, kiadóhivatal telefonszáma 3-48.

Hirdessen a Pajdúföldben!

Egyesületi és társadalmi élet

A debreceni Ady Társaság közgyűlése. A debreceni Ady Társaság június 16-án délután 6 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Városi Ipariskolában (Burgundia-utca 1.) Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Az 1927—28. évre szóló pénztári jelentés felolvasása és a felelős számadók részére a felmentés megadása. 4. Költségelő-irányzat az 1928—29. évre. 5. A tisztikar, választmány és a számvizsgáló-bizottság megválasztása. 6. Esetleges indítványok.

A kollégiumi gimnázium közgyűlése. A debreceni Kollégium gimnáziumának különféle diákjóléti intézményei között már 8 év óta működik áldásosan az ifjúsági segítő-egyesület. Célja az, hogy az intézet szegénysorsu, jó növendékeit kisebb-nagyobb pénzbeli támogatásban részesítse. Az intézmény a napokban tartotta meg szokásos évről-évre gyűlését, mely örömmel állapította meg, hogy a segítő-egyesület anyagi ereje folytonos gyarapodásban van s ennek megfelelően feladattát is fokozottabb mértékben végezteti. Ez évi forgalma különböző forrásokból 2810 P, melyből segélyezésre összesen 1115 P-öt fordított, ami tekintélyes összegnek vehető, ha számításba vesszük, hogy a megelőző 7 év alatt 4093 P segély nyújtására volt képes. Megértő és az ifjúság támogatására áldozatra kész jó szívek adakozása teszi azt lehetővé, hogy az egyesület ily szépen gyarapodik. Ez idő szerint következő alapjai vannak: Érettségi alap 1100, dr Rácz Lajos alap 160, Kecs-keméthy M. Lajos alap 100. Ujában Kiss Ferenc egyetemi tanár 1000 pengős alapítványa, melyet elhunyt két fia emlékére tett. Eredeti alaptőkéje 900 pengő. Kik ez évben is szívesek voltak adományaikkal e végtelen fontos ifjúsági egyesületet támogatni, ezután mond nekik köszönetet az intézmény felügyelő tanára: Nagy Sándor, gimn. vallás-tanár.

A Debreceni Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara június 12-én, kedden délután fél 4 órakor a Kamara székházában rendes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatán huszonegy, jórészt igen fontos és nagy jelentőségű ügy szerepel. A Kamara tagjait ezután is meghívja Sesztina Jenő elnök.

Reáliskola régi növendékeihez. Felkérjük az Állami Reáliskola régi növendékeit, hogy elhunyt kedves tanárunk Nádasdy Alajos temetésén szombaton délután négy órakor a Hatvan-utcai temetőben minél számottevően jelenjenek meg. Több régi reáliskolai növendék.

Kézimunka- és rajzkiállítás a Svetitsintézetben. Június 10. és 11-én (vasárnap és hétfőn) d. e. 9 órától d. u. 7 óráig megtekinthetők az intézet belső épületének 4 termében az elemi és gyakorlóiskola, a liceum, a polgári iskola és a tanítónőképző növendékeinek rajzai, kézimunkái. Belépődíj 20 fillér. Tekintve a jótékony célt, felülfizetéseket köszönettel fogadjuk.

Jön: A Budapesti Royal Orfeum május havi műsorából nagy sikert ért „La Pearle” káprázatos fényjáték.

Ill. Zollinger, Kálmán-tér 4. izlésesen és olcsón fest cégtáblákat.

Foiskolai és orvostanhallgatóknak Frank Imre kalap- és uridivat cégnél 10% engedmény Piac-utca 43.

Gyomor- és bélbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség már nagyon is kétségbeesítő esetekben megszűntek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorra megivott egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Orvostanárak dicsérik azon értékes szolgálatokat, melyeket a „Ferenc József” víz járványok idején is, mint biztos és enyhe hashajtó teljesít. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Évzáró ünnepély. A Teleki-utcai fiú- és Vígkedvű Mihály-utcai ref. leányiskola növendékei június 9-én, szombaton délután fél 4 órakor a gyermekek, június 10-én fél 4 órakor a szülők és felnőttek részére a Vígkedvű M.-utcai leányiskolában gyermek-előadást rendeznek, melyre a szülőket és érdeklődőket ezután is szeretettel meghívja a tantesztület. Műsor: Nem! nem! soha! Éneklő a gyemekkar. Prológ. Előadja Gömöri Ilona 3 o. t. Előkép: Hungária. Előadják a 4 o. tanulók. Dialóg, előadják: Novák Kató I. o., Szilágyi L. 3 o. tan. Ferkó Álma. Előadják: Szathmáry Pál, Kálmán Sándor, Nagy Lajos, Hinek Ferenc I. o. tanulók. A tolvaj, előadják a 4 o. növendékek. A leesett madárka. Szavalja Kiss Kató 2. o. tan. Énekelnek Nagy László és Nagy Kató 4. o. növendékek. Az árva. Előadják a 3 o. növendékek. A Lordhoz. Szavalja Balázs Zoltán 3 o. tan. Tiszapartján. Előadja a gyemekkar. Dialóg, előadják Borsos Margit és Nagy Róza 3 o. tan. Hegedűszó: Zöld Gábor 4. o. tanuló. A szobalány, monológ, előadja Éder Irén I. o. tan. Így volt rendelve, előadják a IV. o. tan. Dialóg, előadják Boldog Rózi és Payer Gizella 2. o. tan. Bucsuzó, elmondja Oláh Mária I. o. tanuló. Májusi dal, éneklő a gyemekkar. Belépődíj felnőtteknek 50 fill., gyermekeknek 20 fillér. A jövedelem tanítójelölti és iskolai felszerelési célokra fordítatik.

Jön: A Budapesti Royal Orfeum május havi műsorából nagy sikert ért „La Pearle” káprázatos fényjáték.

A város és a vitézek ebédeje a lovasnapon. A debreceni Vitézi Szék megkeresést intézett a városi tanácshoz, hogy a június 10-én Horthy Miklós Kormányzó részvételével a lovasnapok alkalmával rendezendő ünnepi ebéden résztvevő 250 vitéz ebédköltésének a felét a város vállalja. Ez 250 pengőt tesz ki. A város teljesítette a kérést.

A Déri-tér világitása. Ismeretes, hogy a Déri-tér aszfaltozására a nyáron már sor kerül. Ezzel kapcsolatban a tanácsulésen a Déri-tér világitási ügye is szóba került. A térer nyolc nagy villany ivlámpát állítanak fel, minden ivlámpa között pedig két kisebb gázlámpa lesz. Az ivlámpák pástortorbot alakuak, mint az eddigi utcai ivlámpák oszlopai. A munkálatokat rövidesen meg is kezdik.

Gyula diák: legszebb irredenta kötetei, Gyujtogatás, Dal, amelyet nem daloltak végig; Idők sodrában, kaphatók Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben Piac-u. 8. Telefon 2—96.

Gűrkögyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése SIpkovits, Szlv-utca 15. sz. Telefon 356.

SZÍNHÁZ

Fedák Sári Debrecenben. A nagy-sikerű Salamon-féle kabaréelőadás után újra kitűnő attrakcióval szolgál a Csokonai-színház igazgatósága a közönségnek. Sikertült két estére vendégszereplésre megnyerni Fedák Sárít. Fedák Sári neve ma már fo-

galom, briliáns játékművészetét külföldön éppen úgy megcsodálják és honorálják, mint Magyarországon.

Debrecenben két parádés szerepében, a Borcsa Amerikában és Bob hercegben lép fel és pedig június 19-én kedden a Borcsa Amerikában, június 20-án a Bob hercegben.

Külön érdekessége lesz az előadásnak, hogy hosszabb szünet után két napra vissza jön a teljes debreceni színtársulat is a Fedák előadásra. Jegyek válthatók június 12-től kedd délelőttől kezdve 10—1-ig és délután 4—7-ig a színházi pénztárnál.

Mozgósínházak közleményel:
Szombat—vasárnap:

URÁNIA

Szombat-vasárnap | Szombat-vaárnap |

Két attrakció!

Dorothy Gish a főszerepben:

Egy világ város bűnei
(London)

filmregény 8 felvonásban.

Végítélet

drama az őserdőből 8 felvonásban.
a főszerepben: Joan Crawford

Figyelmeztetés: F. hó 11-től az Uránia állandóan naponta játszik.

VIGSZÍNHÁZ

KIZÁRÓLAG CSAK FELNŐTTEKNEK!

Harry Scheff regénye, Gobineau és Gregorovius feljegyzései után:

Borgia Lucretia

nagy tö néneimi filmregény a renaissance korából 11 felvonásban.
Főszereplők: VI. Sándor pápa: Albert Bassermann, Borgia Caesare: Conrad Veidt, Borgia Lucretia: Liane Haid, Micheletto, Caesare bizalmasa: Paul Wegener.

Megelőzi:

Fox Journal.

APOLLO

Alexander Dumas világhírű regénye nyomán:

Monte Christo

(If vár foglya)

8 fejezetben.

a főszerepben: John Gilbert.

Megelőzi:

Második világháboru
bohózat.

Figyelmeztetés: F. hó 11-től az Apollo mozgósínház szünetel.

METEORBAN

Szombaton:

Csak felnőtteknek!

A gyémántmezők banditái

Nagy kalandtörténet.

Két rész egyszerre, 24 felvonásban.

2 1/2 órás műsorok!

Előadások: 6 és 7 1/2 órakor

METEORBAN

Vasárnap:

Koldusdiák

Vidám történet 10 felvonásban.
Eszterházy Ágnes, Harry Liedtke és Verebes Ernővel a főszerepben.

És a fényes kísérő műsor.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

MŰVÉSZET

Növendékhangverseny a Zeneiskolában. Zeneiskolánk esti növendékhangversenyei már kezdenek kinőni abból a keretből, amelynek színt iskolai jellegű felmondás s a bíráló hangnak kevésigényűsége adja meg. Az elmúlt szerda (június 6.) esti hangverseny legtöbb száma felül-emelkedett a közepes nívón, sőt egyik-másik szám művészi teljesítménynek is mondható. Gallé Mártha (I. akad. o.) nagyszerű technikája, stílusérzékeny és színező ereje kiváló tanárnőjét B. Fábry Irmát dicséri. Timáry Mária (I. akad. o.) újabb szereplése is komoly fejlődést mutat. Igazi muzikalitás lakik benne s Buza Gábor tanárjának művészi vezetése mellett szép eredményeket ígér játéka. Bartha Emmát és Beszenyei Erzsébetet (I. akad. o.) F. Halácsy Margit kiváló tanítványait is őszinte dicséret illeti szép játékukért. Megérdemelték a sok tapsot. Reinhart Eszter három dalt énekelt, szép kidolgozásban, finom érzékkel. Hoór Tempis Erzsébet tanítványa. Utolsó számnak az intézet zenekara játszott, olyan nagyszerű betanulással, amelyhez fogható már régen nem hallottunk erről a pódiumról. Különösen Mozart: Figaró lakodalma nyitány előadása dicsérhető. Páricsy Pál karnagyot lendületes, ösztetartó ereje s a dinamikai arnyalatokat maradék nélkül előhozó készsége nagyobb zenekarok vezetésére praedestinálják. Kár, hogy városunk közönsége nem méltányolja megközelítő módon sem az intézet buzgó tanárikarának működését. A szerdai műsort is csekély számu közönség halgatta végig, amely azonban tapsolt a távolmaradottak helyett is (N.)

TESTEDZÉS

Uruguay—Olaszország 3:2

Az olimpiád elődöntőjében a favorit Uruguay csak nehezen és szerencse gólokkal tudott győzni a lelkes olasz csapat ellen. Így a döntőbe Uruguay és Argentina kerültek. A világbajnoki cím elnyerésére Argentina a favorit, Uruguaynak éppen az olaszok elleni eredménytelen játéka folytán.

A NyKISE a keleti kerület bajnoka
NyKISE—DEAC 2:1 (0:1). Hallatlan biráskodást produkált ezen a mérkőzésen Balla Zoltán, az Alsó-vetség főtitkára. A DEAC úgy kezdett s úgy játszott tovább is, annyira lelkesen és jól, hogy biztosra lehetett venni, hogy megnyeri az NyKISE-ét s ezáltal elúti a bajnokságtól. Hamar megszerzi Makády révén a vezető gólt s továbbra is támadásban marad, így kezdi a ná-

sodik féldőt is, amikor akcióba lépett Balla. Egy ártatlan szerelésért a 16-os vonal közepéről szabadrugást ítél a DEAC ellen. Hiába szalad be az abszolút korrekt határbíró, Szabó Kálmán s tiltakozik az igazságtalan ítélet ellen, a bíró makacsul igazságtalan s a labda védhetetlenül száll Orzhiher lábáról a hálóba. Még most sem biztos a mérkőzés az NyKISE-nek. De segít ezen Balla. Teljesen indokolatlanul kiállítja Vanyiczyt. Kiállítja olyan faultért, amelyet az NyKISE játékosai ezen a mérkőzésen tucat számra követek el bírói megtorlás nélkül. Erre az ítéletre még az NyKISE vezetői is elpirultak. De még ez sem volt elég. Nánássy II. gólgyanus helyzetben van az NyKISE kapuelőtt. Elfaultolják, elcsúszik. Balla fütyül — szabadrugást int a DEAC ellen s ugyanakkor azzal az indoklással, hogy Nánássy II., kinek szeme-szája tele lett porral az esés következtében, ő rá nézve tiszteletlenül igyekezett megtisztítani száját a portól, — kiállítja. Ilyen hangulatban éri el az NyKISE a győztes gólt Hajdu révén. A bíró munkáját teljes siker koronázta. Itt kérdezzük meg az Alsóvárosi és a BT vezetőit. Észszerűnek tartják-e azt, hogy intelligens gondolkodású ember ilyen körülmények között akár activ, akár adminisztratív komolyan foglalkozzék a labdarugással. Észszerű-e az akkor, amikor, — nem kutatjuk itt most, hogy milyen érdekek miatt, — egy a bírói morál illetően való megsértésével bíraskodó egyén, — itt különösen még felelős állásban levő egyén, Alsóvárosi főtitkár és szövetségi kapitány az illető, — a szabályok egymásra halmozott félreugrásával vezessen egy mérkőzést, ilyen sorsdöntő mérkőzést, hogy annak kimenetele a támogatott csapat javára kétséges nem lehet, legfeljebb arról lehet szó, hogy mennyire bírhatja ki annak időpontját, — ha inaszkadta is, — a morális alapon álló, ideális sportért küzdő másik együttes? Ilyen mentalitású emberek miatt veszti el a labdarugás az ideális gondolkodású, morális alapon álló intellektueleket. — A DEAC-ot az NyKISE részéről senki sem várta az állomáson. A bíró már Nyiregyháza volt, holott erre semmi szükség nem volt. A DEAC-ot az állomásra senki sem kísérte ki az NyKISE részéről, ellenben a bíró a NyKISE vezetősége nagy számban kikísérte s a restiben együtt örvendeztek a szerzett bajnokságnak, legalább is úgy tűnt fel, hiszen a bíró normális alapra helyezkedve, mindig vigyáz arra, hogy semmi olyat ne csináljon, ami mások szemében úgy tűnhet fel, mint ahogy mi fentebb lefestettük. Ja! Sajnos ezt a futballbírói iskolában csak nagyon felületesen tanítják. Könnyű hamar elfelejteni.

Magyar Kupa

Ujpest—Vasas 5:2.
Ferencváros—Pécs Baranya 9:3.

Magyar atléták Pozsonyban

szép eredményeket értek el: Szepes 64.26 m-t dobott gerellyel, Egri 45.15 m-t diszkosszal és Darányi 14.63 m-t sullyal.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac utca 10. (Bikával szemben.)

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.59^{1/2}

Budapest 90.59 és fél, Berlin 124.05, New-york 518.82 és fél, London 2533.25, Páris 20.40, Milano 27.32, Prága 15.37 és fél, Belgrád 9.13 és egynegyed, Bukarest 3.20, Bécs 73, Amsterdam 209.40

Hivatalos devizaárlóanyagok.

Egy angolfont 27.90—28.05, száz „belga” 79.80—80.10, száz cseh korona 16.92—17, száz dán korona 153.40—154, száz dinár 9.98—10.06, száz dollár 569.95—571.95, száz francia frank 22.60—22.80, száz hollandi forint 230.65—231.65, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz leu 3.51—3.56, száz lira 30.10—30.30, száz német márka 136.55—137.05, száz norvég korona 153.15—153.75, száz osztrák schilling 80.45—80.80, száz spanyol peseta 95.40—96, száz svájci frank 110.20—110.60, száz svéd korona 153.40—154. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a 20 koronás aranyat 23.10—25.30, az ezüst 1 koronást 0.35—0.40, az ezüst régi forintost 1.20—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonatőzsde.

A készárúpiacon a kínálat mindjobban visszavonult, míg a malmok vásárlásai fokozódnak. A tőzsdeidő elején a 79 kilogrammos búzát 34.50—35.15 pengős áron jegyezték származás szerint. A rozs 30 pengős áron került forgalomba.

Állatvásár.

A vágómarhavásáron a felhajtás 596 darab volt, eladatlan maradt 52 darab. Árak: bika magyar IIa 0.80—0.92, bika tarka Ia 1—1.08, kivételesen 1.10, IIa 90—98, IIa 80—88, ökör magyar Ia 98—116, kivételesen 126, IIa 75—96, IIIa 52—68, ökör tarka Ia 96—116, kivé-

Az anyagi gondok nehéz napjaiban,

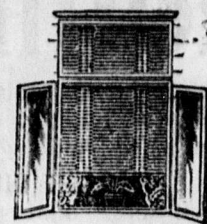
amikor ugyszólván semkinek a keresete nem fűdi a kiadásokat szép pénzt kereshet

mint fő- vagy mellékfoglalkozással, ha értékes és érdekes könyveinknek részletfizetéses terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy mindenesetre szép mellékjövedelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

„PALLADISZ” könyvosztálya
Budapest, V., Alkotmány-utca 4. sz.

telesen 124. IIa 74—94, IIIa 56—73, tehén magyar Ia 96—1, IIa 86—90, tehén tarka Ia 92—110, kivételesen 112, IIa 72—90, IIIa 52—70, bivaly magyar 56—75, növendékmarha 80—102, kicsontoznivaló 42—50 pengő kg-kint. Az irányzat lanyha volt, az árak az összes minőségénél változatlanok.

Paplant varrni, áthuzni és javítani, valamint gombokat felvarrni házhoz megyek. Címet „Paplant” jeligére a kiadóhivatalba kérem beadni.

Naptól, hidegtől

megvédi és díszíti lakását, ha ablakára szövétt farolettát vesz a

Redőnyüzemnél

Debrecen, Bethlen-u. 19.

A rossz tavaszi időjárás

végett tulhalmozott áruaktárunkat apasztás végett a következő olcsó árakon bocsájtjuk a vásárlóközönség rendelkezésére :

- Sötétkéek kamgárn öltöny P 50-től**
- Sportöltönyök minden el-képzelihető színben . P 54-től**
- Felöltők P 60-tól**
- Gummi kabátok P 18-tól**
- Strapa öltönyök. P 32-től**
- Jól mosható gyermek vá-szon ruhák P 8-tól**
- Kamgárn és wipcord öltönyök P 72-től**

Ne vásároljon addig sehol

mig meg nem győződött olcsó árainkról, jó minőségű és jó szabású ruháinkról.

Hajdusági férfiruha áruház

Piac ucca 67. (Megyeházzal szemben.)

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen, Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárúk olcsón kaphatók!

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉSEK

JELIGÉS LEVELET
csak délelőtt 11 és 12 óra közt ad ki a kiadóhivatal.

Postán beküldött
jeligés levelet értesítési díj beküldése nélkül nem adhatjuk ki. Kiadóhivatal.

Megismerkednék
komoly fiatal emberrel, aki mozi-partner lenne. Levelet „Buzavirág” jeligére a kiadóba. 423

HÁZASSÁG

Házasság
céljából megismerkednék azon 18—27 év körüli komoly keresztyén nővel, kinek 3—4 ezer pengő készpénze, saját lakása, vagy üzlete van. Levelet a kiadóban „Kereskedő 28 év” jeligére kérem. Csak teljes címmel és fényképpel ellátott levelekre válaszolok. Kalandornők kimélnének. 424

LAKÁS

Hétfőn délelőtt
11 órakor a Piac-utcán a Nagyposta és a Nagytemplom között elveszett egy fekete bőr pénztárca 60 pengővel. Tekintve, hogy a pénz egy jóteknő egyesületé volt s elvesztőjének kevés havi fizetéséből kellene azt megfizetni, kéri a becsületes megtalálót, sziveskedjen a kiadóhivatalba beszolgáltatni, ahol magas jutalomban részesül.

Két szoba,
előszoba és mellékhelyiségekből álló modern lakás azonnalra kiadó, — Arany János-u. 31. sz. 879

2 SZOBA
mellékhelyiségekből álló lakást keresek augusztus 1-re kötött olcsó lakbérrel, lelépés ellenében. Cimeket a kiadóba kérek. 872

Butorozott
szobák fürdővendégek részére kaphatók közvetlen a gyógyfürdő mellett. Lovas Károly terménykereskedőnél Horthy Miklós-ut 6. 873

Egy
butorozott szoba ágynemű nélkül magányos uriembernek elsejére kiadó. Miklós-utca 21. 839

Kiadó
kétszoba elő- és fürdőszobával és egy bolti helyiség augusztus 1-re Király-utca 5. Bővebbet házmaster-nél. 1765

Utcai
különbejáratu, szép, feltétlen tiszta butorozott szoba ágynemű nélkül intelligens urnak elsejére kiadó. — Miklós-utca 21. 839

AJÁNLAT

Zamatos óbor
1 P 30 fillér literje, Csapó 27., udvarban, Szathmárinál. 1788

Női kalap
a „Buby” női kalapszalomban, szép, csinos már 4 P-től. Átalakítás 2 Pengőtől. Csapó-utca 65., Kisposta mellett. 1772

Megbízható
jobb állami nyugdíjas házfelügyelői házmasteri teendőkre ajánkozik lakás cserével. Cim a kiadóban. 1766

LIBÁNDY A.
fest, mos, tisztít. Tükkörtényes galériók. Péterfia-utca 4., az udvarban.

Készítők
öltönyöket, felöltőket legújabb divat szerint, saját szövetmintákkal lakásra lemegyek. Tribon szövétjét jutányosan 28 pengőtől készítem, Szőnyi János Ötvös-u. 36. 763

Boreladás, saját termés
Arany János-utca 30. sz. egész nap. Rázsó Gyula-utca 2. sz. alatt 2—5-ig legalacsonyabb napi áron literenként is. Hordótételnél engedmény. 587

Király kávéi
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

FILE, HIMZÉS,
kelim, montirozás, festés, függöny összeállítás jutányosan készül Csapó-utca 4. (melléklépcső). Vidéki megrendelést elfogad. 877

Száraz bükk-
és tölgy-tüziifa, aprítva, házhoz szállítva, mászántként P 3.50. Hungária-telep, Salétrom-utca 3. Telefon: 14—34. 1782

Tisztviselők
és katonák figyelmébe! Ajánlom olcsó, tartós és elsőrendű kivitelű saját gyártmányú cipőimet. Kerégyártó István Kálvintér 3. Megbízható egyéneknek 3 havi hitel. 864

Mindenféle
építkezési anyag jutányosan kapható Hungária-telepen. Salétrom-utca 3. Telefon 14—34. 1787

Eperre
bármely mennyiségben előjegyzéseket elfogad Kossuth-u. 39., házmaster. 1781

Urindó
trafikot július hónapra vezetésre átvész. Cim a kiadóban. 859

Elsőrendű
házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fillért kapható úgy kihordásra, mint bentékezésre. Csapó-utca 19. sz., (Knoll-ház). — Udvaron közvetlen balra. 846

ELADÁS

Eladó ház!
Vargakert, Délisor 21. számú ház 3 szobás beköltözhető uri lakással olcsó árért eladó. 867

Zöld lucerna
egészben vagy ölenként is eladó, — ugyanott egy ágyosdronny, egy szekéreny és egy új férfi bicikli olcsón eladó, Vámospercsi-ut 6., vendéglő. 1789

Aspidisztra virágtövek
eladó, Simonyi-ut 3. 880

Magánjáró
gözcseplő garnitúra 8-as, kifogástalan állapotban, kedvező részletfizetési feltételek mellett eladó. Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet rt., Kossuth-utca 8. 866

Cin
fürdőkád jókarban levő és gramofonlemezek eladók, Kossuth-utca 59. szám. 860

Leánycserkészkalap
legfinomabb minőségű, alig használt eladó. Cim a kiadóban. 855

Teljesen új
szőlőprés 100 literes eladó. Székely-utca 20, Gallónál. 822

Használt
székeket nagyobb mennyiségben megvételre keres Somogyi vendéglő Kaba. 828

KERESLET

Főző
mindenest felveszek azonnal, Szlávny — Batthyányi-utca 10. 1783

Ügyes
kifutó fiút alkalmazunk azonnali belépésre. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac-utca 81. szám. 878

Birtokot
bérbe keresek 2—400 holdig esetleg terméssel is. Horvát I. Nap-u. 1. szám. 854

Gépészt,
éves, konventiost, gazdaságba, ki kovácsmunkát, lóvasalást ért és traktorkezelésben jártas, kerestetik. Hatvan-utca 27. sz. 862

14483/1928. I.

Árverési hirdetmény

A városi Tanács közhírré teszi, hogy a Ferenc József-ut 26/28. sz. városi bérházban levő III. em. 21. sz. 6 szoba és mellékhelyiségekből álló lakásnak az 1928. évi augusztus hó 1-től 3 évi időtartamra leendő bérbeadására a f. évi június hó 19-ik napján d. e. 10 órakor a Városháza tanácsstermében nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A kikiáltási ár: évi 4000, azaz négyezer pengő bér.

Bánatpénz: a kikiáltási ár 10%-ka. Bérlet a bérleményből az árverési feltételekben megjelölt két szobát alberletbe kiadhatja.

A részletes árverési feltételek a jog- és pénzügyi ügyosztályban (Városháza, em. 36. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1928 június hó 4-én.

A városi Tanács.

SIRKÖVEK

mindeu minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhetők

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

Meghívó!

Magán vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapest

a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel Park

Nagyszálló. Budapest,

VIII. Baross-tér 10. szám

mert

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból,

10 százalék engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Kittinő házikonyha!)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhet egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát! Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg

Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. — Előzetes szobarendelés ajánlatos!

Sirkő-raktár és kőfaragó üzlet Debrecen, Piac-u. 58. KEGYES FERENC.

Debreceni Angol-Magyar Szállítmányozási R. T.

Telefon 37.

Ferenc József-ut 72. Deák Ferenc-utca sarok.

Telefon 37.

Vámkezelés Butorszállítás Fuvarozás

Nemzetközi szállítások bel- és külföld bármely részébe.

Tisztviselőknek és állami alkalmazottaknak árkedvezmény!!!

